

Wprowadzanie opisu przedmiotu do uniwersyteckiego katalogu przedmiotów w systemie USOS - instrukcja dla koordynatorów

Instrukcja ma na celu ułatwienie realizacji obowiązków określonych w Zarządzeniu Nr 77 Rektora UMK z dnia 30 maja 2011 r. w sprawie opisu przedmiotu w uniwersyteckim katalogu przedmiotów zamieszczonym w systemie USOS.

Istnieją dwa sposoby dotarcia do edycji przedmiotu w USOSweb:

1. Po zalogowaniu w systemie USOSweb i wybraniu pola „MÓJ USOSWEB”, wyświetlają się wszystkie przedmioty użytkownika. Po wybraniu określonego przedmiotu użytkownik przechodzi na stronę tego przedmiotu i może następnie przejść do jego edycji: „EDYTUJ TEN PRZEDMIOT” z bocznego menu.
2. Po zalogowaniu w systemie USOSweb i wybraniu pola „DLA PRACOWNIKÓW” należy wybrać pole „EDYCJA PRZEDMIOTÓW” z bocznego menu.

Ogólny opis przedmiotu

Do systemu USOSweb - w sekcji „**Podstawowe informacje o przedmiocie (niezależne od cyklu)**” - koordynatorzy przedmiotów, o których mowa w § 7 w/w zarządzenia, wprowadzają, zgodnie z § 3 w/w zarządzenia, następujące elementy ogólnego opisu przedmiotu:

- 1) **skrócony opis przedmiotu,**
- 2) **pełny opis przedmiotu,**
- 3) **literatura,**
- 4) **efekty uczenia się,**
- 5) **metody i kryteria oceniania,**
- 6) **praktyki zawodowe w ramach przedmiotu.**

W sekcji „**Podstawowe informacje o przedmiocie (niezależne od cyklu)**” należy wpisać informacje stałe, które nie zmieniają się co roku. Jeśli elementy tego opisu różnią się w kolejnych latach akademickich, należy pozostawić pole puste, a zamiast niego wypełnić te dane w sekcji „**Informacje o zajęciach w cyklu**”.

Ad 1) Skrócony opis przedmiotu

W okienku „Skrócony opis” należy umieścić krótki opis treści zajęć, rozszerzający sformułowania zawarte w nazwie przedmiotu i wskazujący w sposób ogólny tematykę przedmiotu. Warto w tym miejscu wskazać powiązania z innymi przedmiotami lub dziedzinami, podać nazwy przedmiotów, których wcześniejsze zaliczenie jest niezbędne do realizacji opisywanego przedmiotu. Wskazane jest podanie zakresu wiedzy/umiejętności/innych kompetencji, jakie powinien posiadać student przed rozpoczęciem nauki danego przedmiotu (zdefiniować efekty uczenia się „na wejściu”). Korzystne byłoby wskazanie tych przedmiotów z oferty UMK, których realizacja – czyli osiągnięcie przez studenta zdefiniowanych efektów uczenia się – ułatwią mu naukę opisywanego przedmiotu.

Ad 2) Pełny opis przedmiotu

W okienku „Pełny opis” należy umieścić jasny i zwięzły opis treści zajęć, pozwalający określić ich tematykę. Jeżeli przedmiot realizowany jest w kilku formach (np. wykład i ćwiczenia), należy opisać je oddzielnie, np. „Wykład ma za zadanie...”, „Ćwiczenia poświęcone są...”

Ad 3) Literatura

W okienku „Literatura” należy wpisać literaturę wymaganą lub zalecaną do ostatecznego zaliczenia przedmiotu.

Ad 4) Efekty uczenia się

W okienku „Efekty uczenia” należy zamieścić opis zakładanych efektów uczenia się w ujęciu:

- wiedza,
- umiejętności,
- inne kompetencje,

które student nabywa poprzez realizację danego przedmiotu.

Jeżeli przedmiot jest realizowany w kilku formach (np. wykład i ćwiczenia, wykład i laboratorium itp.), należy zdefiniować efekty uczenia się dla całego przedmiotu.

Efekty uczenia się dla poszczególnych form dydaktycznych zajęć w ramach przedmiotu (np. dla wykładu i dla ćwiczeń) należy wpisać w sekcji „Informacje o zajęciach w cyklu” w części poświęconej poszczególnym formom zajęć.

Efekty uczenia się dla całego przedmiotu NIE MUSZĄ BYĆ sumą efektów uczenia się zdefiniowanych dla poszczególnych form dydaktycznych zajęć w ramach przedmiotu.

Nie należy definiować więcej niż 7 efektów uczenia się dla przedmiotu.

Efekty uczenia się:

- nie mogą być „listą życzeń”,
- powinny być zdefiniowane w sposób jednoznaczny,
- muszą być sformułowane w sposób umożliwiający ich zmierzenie, ocenienie (jeśli efekty uczenia się są zdefiniowane ogólnie, trudno będzie je skutecznie ocenić).

Przy formułowaniu efektów uczenia się należy wziąć pod uwagę:

- czas, podczas którego mają one być osiągnięte (należy sprawdzić, czy w zakładanym czasie i przy dostępnych środkach ich osiągnięcie jest możliwe),
- opinię innych nauczycieli/wykładowców oraz byłych studentów (pozwoli to, stwierdzić, czy efekty uczenia się zdefiniowane są poprawnie)

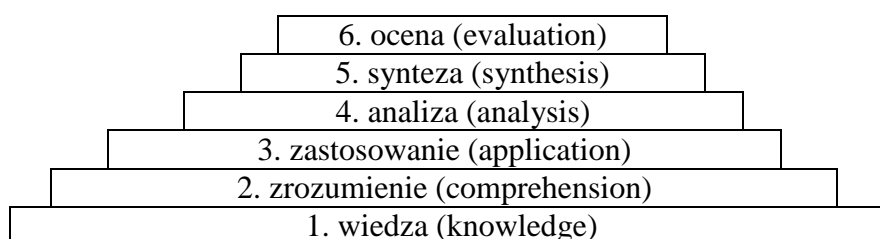
Należy unikać:

- czasowników o znaczeniu ogólnym, niejasnym, takich jak np. rozumieć, uczyć się, wiedzieć, itp.
- skomplikowanych zdań

Opis każdego efektu uczenia się powinien rozpoczynać się od jednego czasownika w stronie czynnej (np. student analizuje; student szacuje, student sporządza, itp.). Efekty uczenia się opisujemy za pomocą czasowników, np.:

„Po ukończeniu przedmiotu (wykładu, ćwiczeń) student: analizuje, definiuje, formułuje, identyfikuje, interpretuje, koordynuje, nazywa, objaśnia, podsumowuje, opisuje, rozpoznaje, rozróżnia, stosuje, sporządza, szacuje, tworzy, tłumaczy, wyjaśnia.”

W definiowaniu efektów uczenia się użyteczna jest taksonomia Benjamina Blooma (1956). Wskazuje ona hierarchię coraz bardziej skomplikowanych procesów, do których chcemy wdrożyć studentów. Zgodnie z propozycją Blooma wiedza (knowing) składa się z sześciu poziomów zorganizowanych w hierarchię:



Bloom zaproponował, by do każdego z poziomów przypisać określone czasowniki, które charakteryzują odpowiadający mu proces. Czasowniki te (wymienione przykładowo poniżej) mogą stanowić pomoc przy definiowaniu efektów uczenia się.

Wiedza: student definiuje, opisuje, wylicza, znajduje, nazywa, rozpoznaje, pokazuje, prezentuje, powtarza, itp.

Zrozumienie: student dostosowuje, opisuje, rozpoznaje, wyjaśnia, kwalifikuje, interpretuje, itp.

Zastosowanie: student rozwija, znajduje, ilustruje, modyfikuje, oblicza, używa, itp.

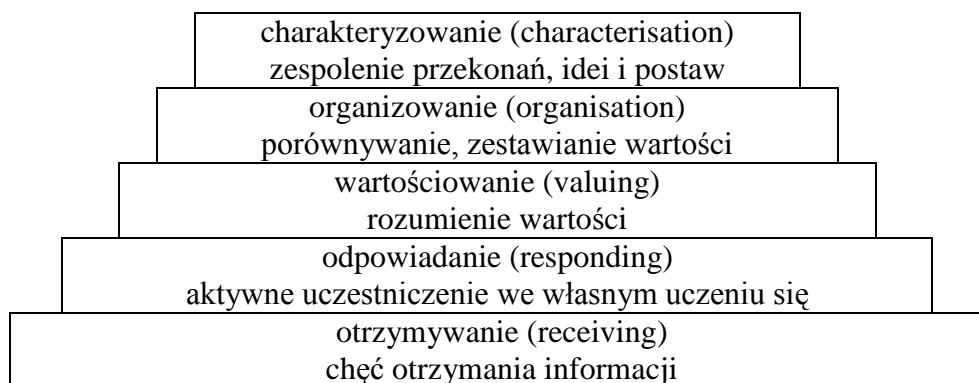
Analiza: student analizuje, klasyfikuje, kategoryzuje, porównuje, identyfikuje, itp.

Synteza: student formułuje, uogólnia, planuje, przygotowuje, komponuje, kompiluje, integruje, modyfikuje, itp.

Ocena: student ocenia, osądza, oszacowuje, broni, wyjaśnia, przewiduje, streszcza, itp.

W Taksonomii Blooma wyznaczone zostały ponadto dwie inne domeny: afektywna i psychomotoryczna.

Domena afektywna (uczucia i postawy)



Przykłady czasowników używanych do opisania domeny afektywnej: student akceptuje, osądza, integruje, podejmuje, docenia, demonstruje, dyskutuje, łączy, organizuje, itp.

Domena psychomotoryczna (dotycząca umiejętności fizycznych)

Przykłady czasowników używanych do opisania domeny psychomotorycznej: student dostosowuje, posługuje się, mierzy, buduje, używa, itp.

Lista przykładowych czasowników opisujących efekty kształcenia oraz pomocne informacje:

- podręcznik „Ramy kwalifikacji dla szkolnictwa wyższego” - dostępny na stronie: http://www.nauka.gov.pl/fileadmin/user_upload/Finansowanie/fundusze_europejskie/PO_KL/KRK/20101105_Ramy_kwalifikacji_dla_szk_wyzsz_165x235_int.pdf
- prezentacje ekspertów bolońskich przedstawiane na seminarium bolońskim zorganizowanym w UMK w dniu 16 listopada 2010 r. - dostępne na stronie: <http://www.nauka.gov.pl/finansowanie/fundusze-europejskie/program-operacyjny-kapital-ludzki/krajowe-ramy-kwalifikacji/seminaria-konsultacyjne/uniwersytet-mikolaja-kopernika-w-toruniu-dla-obszarow-humanistycznych-scislych-przyrodniczych-spoecznych-16-listopada-2010-r/>

Ad 5) Metody i kryteria oceniania

W okienku „Metody i kryteria oceniania” należy podać sposób weryfikacji i oceniania osiągniętych przez studenta efektów uczenia się, określonych dla przedmiotu jako całości (która może obejmować różne formy zajęć, np. wykład i ćwiczenia), a w szczególności wymagania egzaminacyjne, jeżeli przedmiot kończy się egzaminem.

Przykładowe metody oceny pracy studenta:

- śródsesestralne pisemne testy kontrolne,
- śródsesestralne ustne kolokwia,
- ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność),
- tzw. „wejściówki”,
- końcowe zaliczenie pisemne,
- końcowe zaliczenie ustne,
- egzamin pisemny,
- egzamin ustny,
- praca sesestralna/roczna,

- projekt,
- case study.

Metody i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się, zdefiniowanych dla poszczególnych form dydaktycznych zajęć w ramach przedmiotu, należy przedstawić w sekcjach dotyczących poszczególnych form zajęć z danego przedmiotu.

Ad 6) Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu

W okienku „Praktyki zawodowe” należy wpisać tylko i wyłącznie praktyki zawodowe niezbędne do pełnej realizacji opisywanego przedmiotu. Nie są to praktyki zawodowe dla kierunku studiów, ponieważ stanowią one oddzielny przedmiot. W UMK praktyki zawodowe w ramach przedmiotu należą do rzadkości.

Opis przedmiotu cyklu

Koordynatorzy przedmiotów, o których mowa w § 7 zarządzenia Nr 77 Rektora UMK z dnia 30 maja 2011 r. w sprawie opisu przedmiotu w uniwersyteckim katalogu przedmiotów zamieszczonym w systemie USOS, wprowadzają do systemu USOSweb - w sekcji „Informacje o zajęciach w cyklu”- informacje dotyczące prowadzenia przedmiotu w danym cyklu dydaktycznym.

W sekcji „**Informacje o zajęciach w cyklu**” w części „**Informacje o prowadzeniu przedmiotu w cyklu**” nie wpisuje się następujących danych:

- 1) **skrótowy opis przedmiotu,**
- 2) **pełny opis przedmiotu,**
- 3) **literatura,**

jeśli miałyby być one identyczne jak dane

- 1) skrótowy opis przedmiotu,
- 2) pełny opis przedmiotu,
- 3) literatura,

w sekcji „Podstawowe informacje o przedmiocie (niezależne od cyklu)” .

Zgodnie bowiem z przepisem § 6 w/w zarządzenia, w opisie przedmiotu cyklu oraz zajęć z przedmiotu nie umieszcza się danych na temat przedmiotu, o których mowa w § 3, chyba że dane te różnią się.

Do systemu USOSweb - w sekcji „**Informacje o zajęciach w cyklu**” w części „**Zajęcia – informacje wspólne dla wszystkich grup**” koordynatorzy przedmiotów, o których mowa w § 7 w/w zarządzenia, wprowadzają - zgodnie z przepisem § 5 w/w zarządzenia - następujące elementy opisu przedmiotu cyklu:

- 1) efekty uczenia się, zdefiniowane dla danej formy zajęć w ramach przedmiotu,
- 2) metody i kryteria oceniania danej formy zajęć w ramach przedmiotu,
- 3) zakres tematów,
- 4) metody dydaktyczne,
- 5) literatura.

Powyższe elementy muszą zostać opisane osobno dla każdej z form zajęć przedmiotu cyklu, np. jeśli przedmiot jest prowadzony w formie wykładu oraz ćwiczeń, należy opisać w/w elementy dla każdej z form zajęć osobno.

Ad 1) Efekty uczenia się, zdefiniowane dla danej formy zajęć w ramach przedmiotu

W okienku „Efekty uczenia” należy zamieścić opis zakładanych efektów uczenia się w ujęciu:

- wiedza,
- umiejętności,
- inne kompetencje,

które student nabywa poprzez realizację danej formy zajęć.

Jeśli przedmiot realizowany jest tylko w jednej formie zajęć, treść w tym okienku musi być taka sama jak treść okienka „Efekty uczenia” w sekcji „Podstawowe informacje o przedmiocie (niezależne od cyklu)”.

Wskazówki dotyczące wypełniania okienka „Efekty uczenia” znajdują się w sekcji „Podstawowe informacje o przedmiocie (niezależne od cyklu)”.

Ad 2) Metody i kryteria oceniania danej formy zajęć w ramach przedmiotu

W okienku „Kryteria oceniania” należy określić metody i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się, zdefiniowanych dla danej formy zajęć w ramach przedmiotu. Jeśli przedmiot realizowany jest tylko w jednej formie zajęć, treść tego okienka jest taka sama, jak treść okienka „Metody i kryteria oceniania” w sekcji „Podstawowe informacje o przedmiocie (niezależne od cyklu)”.

Ad 3) Zakres tematów

W okienku „Zakres tematów” należy podać pełny spis kolejnych tematów.

Ad 4) Metody dydaktyczne

W okienku „Metody dydaktyczne” należy określić stosowane przez prowadzącego metody dydaktyczne (sposoby pracy ze studentami).

Ad 5) Literatura

Okno „Literatura” należy wypełnić treścią, jeżeli literatura dla opisywanej tu formy dydaktycznej zajęć w ramach przedmiotu jest inna niż przedstawiona w okienku „Literatura” w sekcji „Podstawowe informacje o przedmiocie (niezależne od cyklu)”.

Dla każdej grupy zajęciowej z każdej formy zajęć, utworzonej w danym cyklu dydaktycznym, istnieje możliwość wpisania przez koordynatorów do systemu USOSweb - w sekcji „**Informacje o zajęciach w cyklu**” w części „**Zajęcia – informacje o grupie**” następujących danych dotyczących określonej grupy zajęciowej:

- 1) literatura,
- 2) zakres tematów,

- 3) metody dydaktyczne,
- 4) uwagi.

Powyższe dane należy wpisać w sekcji „**Informacje o zajęciach w cyklu**” w części „**Zajęcia – informacje o grupie**” tylko wówczas, jeśli różnią się one od informacji zawartych w sekcji „**Informacje o zajęciach w cyklu**” w części „**Zajęcia – informacje wspólne dla wszystkich grup**”